

Dato: 13/4 – 2012

Oplæg til 2. temamøde i partnerskabet for folkeskolen

Dagens temaer for mødet:

1. Hvordan kan undervisning og skoleudvikling i højere grad bygge på viden og forskning?
2. Hvordan kan evalueringskulturen udvikles, så det er en del af hverdagen at udvikle kvaliteten ved at opstille mål, gennemføre og evaluere planlagte indsatser og følge op fremadrettet?

Ad 1: Hvordan kan undervisning og skoleudvikling i højere grad bygge på viden og forskning?

En stærkere fokusering på viden og forskning kan overordnet set ske via 5 tiltag:

- *Reform af læreruddannelsen*, således at fokus i de pædagogiske fag i langt større grad bliver på den konkrete undervisningslære og med konkret krav om, at der i undervisningen i såvel pædagogiske fag som linjefag inddrages nationale og internationale undersøgelser om effektiv undervisning/evidensbaserede læringsprocesser. Dette bør endvidere suppleres af, at de lærerstuderende i forbindelse med deres praktikker skal gennemføre konkrete undersøgelser af effekten af den undervisning de oplever og selv er ansvarlig for, for herigennem at styrke koblingen mellem mål, evaluering og undervisning. Dertil kommer, at der bør stilles krav til udenlandske studieophold, således at de studerende får en viden sig omkring anvendelse af viden & forskning i undervisningen ligesom de skal have en viden med sig fra opholdet om målfastsættelse og evaluering

- *Effektstyringsramme for skolevæsenet* i alle kommuner. Konkret ved, at der for alle skoler skal opstilles konkrete faglige mål (bred faglighedsforståelse) med indikatorer for målopfyldelse, der afrapporteres i kvalitetsrapporten.
- *Kompetenceudvikling af medarbejderne* via tre hovedgreb:
  - A) fælles indsats i forhold til at uddanne og understøtte de faglige ressourcepersoner på de enkelte skoler og i de kommunale konsulentkorps.
  - B) fælles kompetenceudviklingsstrategi med fokus på konkret supervision af lærerne og udvikling af redskaber og procedurer for løbende teamdrøftelser af netop undervisningens kvalitet og effekten af de forskellige aktiviteter.
  - C) kompetenceudvikling af skoleledelserne i fht. kvalitets- og effektstyring af skolevæsenet.

Vi skal satse på kompetenceudvikling, der er praksisnær og hvor viden og forskning kobles ind i den daglige undervisning, så lærerne får anvendt viden ind i deres undervisning. Der skal 'fyldes' viden på, som omsættes i egen undervisning og som følges op på kursusdagene.
- *Videndeling*. Professionshøjskoler og DPU (center for grundskoleforskning samt clearinghouse) skal, sammen med ministerium og KL, have ansvaret for konkret at udbrede den eksisterende viden om effektfulde undervisningsmetoder og – organiseringer. Kommuner, ledere og lærere vil gerne gøre det, der virker – men har begrænset viden om, hvad det konkret er.

Det skal overvejes hvordan arbejdsfordelingen skal være mellem skole, forvaltning og de nationale forskningsinstitutter EVA, AKF, DPU mv. Vores vurdering er, at de nationale forskningsinstitutter bør spille en langt større rolle end i dag.

Vi skal dele den forskningsmæssige viden, der skabes af de nationale forskningsinstitutter, så denne spredes og anvendes af ministerium, kommuner, skoler og lærere. Erfaringer viser, at alt for meget viden slet ikke anvendes i forhold til skoleudviklingen.
- *Strategisk forskning og udvikling*: Der skal etableres et antal større strategiske forskningsprojekter i samarbejde mellem stat, forskningsinstitutioner og kommunerne om konkrete og centrale udviklingsområder, idet kommunerne efterfølgende forpligtes på at gennemføre de tiltag, som forskningen giver evidens for har effekt.

Der bør åbnes op for decideret praksisforskning på professionshøjskolerne, som vi kender det fra de øvrige nordiske lande.

Ad 2: Hvordan kan evalueringskulturen udvikles, så det er en del af hverdagen at udvikle kvaliteten ved at opstille mål, gennemføre og evaluere planlagte indsatser og følge op fremadrettet?

Udvikling og udnyttelse af en evalueringskultur kræver, at medarbejderne, de enkelte lærere og pædagoger har ejerskab til aktiviteterne. Der kræves derfor en kulturændring der bygger på, at de enkelte medarbejdere kan se mening med tiltagene og oplever at de har konkret effekt.

Der er overordnet set 5 tiltag der bør prioriteres:

- *Betydningen af og italesættelsen af målfastsættelse, effektvurdering og evaluering* skal prioriteres. Såvel politisk (nationalt og kommunalt) som forvaltningsmæssigt. Kulturen på skolen skal styrkes i forhold til at arbejde med mål og evaluering; herunder at sætte konkrete målbare mål. Der er rigtig megen viden om mål og evaluering på skolen, som mangler at blive omsat. Derfor kan fagteamene bruges til at drøfte: hvad er god undervisning i vores fag? Hvad er gode undervisningsforløb med mål og evaluering? Hvordan anvender vi de nationale test, elevplan mv. i vores fag? Hvordan....?
- *Opstilling af få, klare mål* for undervisningsaktiviteterne. Den overvældende mængde mål for undervisningen i de enkelte fag bør reduceres, så der bliver klart fokus, og således at der kan opstilles relevante indikatorer for målopfyldelse. Det er vigtigt at bevare en bred faglighedsforståelse. Klare, kommunikerbare og forståelige mål er en forudsætning for, at lærere og elever magter at følge op på dem. En vellykket evalueringskultur ligger i arbejdet med mål i folkeskolen på alle niveauer.
- *Udvikling af (digitale) elevplanssystemer*, der giver mulighed for såvel lærerevaluering som elevernes selv-evaluering i forhold til de opsatte mål for hvert undervisningsforløb og for hvert fag pr. år. Skal være overskueligt og let at anvende.
Alene opgaven med konkret at skulle fastsætte sådanne læringsmål vil understøtte evalueringskulturen hos lærerne.

- *Ændring af rammerne for kvalitetsrapporterne*, således at der skal afrapporteres i forhold til målopfyldelse (nationale og kommunale mål) udfra fastsatte indikatorer og med krav om, at der i kommunerne skal udarbejdes handleplaner (forandringsteori) for de mål, der ikke opnås.
- *Fortsat fokus på anvendelsen af lærerteam*. Evalueringen af egne og kollegers undervisningsaktiviteter skal være en central opgave for alle lærerteam. Tilsvarende skal skoleledelsernes opgave med at understøtte lærerteamenes kvalitets- og evalueringsarbejde opprioriteres. Da der er tale om en udvikling af kulturen kræver dette målrettet ledelse.